

Katoliški GLAS

UREDNISTVO IN UPRAVA: Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
 PODUREDNIŠTVO: Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
 Letna naročnina L 1.500
 Letna inozemstvo L 2.500
 Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XI. - Štev. 8

Gorica - četrtek 19. februarja 1959 - Trst

Posamezna številka L 30

Trideset let konkordata

Letos je dne 11. februarja poteklo 30 let, odkar je bil podpisan konkordat med italijansko vlado in sv. Stolico ali tako zvan Lateranski pakt. Po vsej državi so se tega spomnili z večjimi ali manjšimi slovesnostmi, v šoli so šolske oblasti odredile, naj se dijakom pojasni pomen te obletnice. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« je prineslo dva pomenljiva članka o tem dogodku in sicer najprej govor, ki ga je imel sedanji papež Janez XXIII., ko je bil še kardinal v Benetkah, in pa govor, ki ga je pripravil leta 1939 papež Pij XI. za prvo desetletnico konkordata, a ga ni mogel prebrati, ker je ravno na predvečer umrl. Oba ta članka nam povesta bolj kot beseda kajere koli druge osebe, kaj je bilo in kaj je Lateranski pakt za sv. Cerkev in za Italijo.

Sv. oče Pij XI. (1922-1939), ki je sklenil konkordat med sv. Stolico in ital. državo.

viti v nekdanji meri. Taka spoznanja na eni in drugi strani so pripravljala teren za sporazum. Bilo je več poskusov, ki pa so vsi propadli zato, ker je bilo še preostro framaconsko ozračje v Italiji. Potem je prišel fašizem. Ta je za svoj prestiž potreboval tudi, da reši rimsko vprašanje, to je, da poravna spor med sv. Cerkvijo in ital. državo. Isto je želel sv. oče Pij XI., četudi iz drugih razlogov. Prišlo je tako do razgovorov, pogajanj, zahtev in popuščanj z ene in druge strani. Pij XI. je pot do konkordata takole opisal:

PIJ XI. O KONKORDATU

»Moramo se zahvaliti Gospodu za nehalno rešitev, da jo je nam pokazal in da so tudi drugi videli. Moramo priznati, da so nam tudi na drugi strani šli na roko. In morda je moral priti ravno mož, kot je ta, ki smo ga po božji Previdnosti srečali, mož brez predsodkov iz prejšnjih časov. Z božjo pomočjo, z velikim potrpljenjem, z velikim trdom, s številnimi razgovori smo uspeli, kot bi hodili po globokem breznju, da smo sklenili konkordat, ki, ako tudi ni najboljši, je vendar med najboljšimi, kar jih je bilo do sedaj sklenjenih. Z zadovoljstvom upamo, da smo tako vrnilo Boga Italiji in Italijo Bogu.«

Tako je gledal na konkordat sv. oče Pij XI.

Izkušnjaa 30 let, življenje druge svetovne vojne in leta o njej pričajo, da je konkordat veliko pripomogel, da se je Cerkev v Italiji uveljavila in da imajo danes v državi ravno katoličani, organizirani v krščanski demokraciji, vodilno vlogo. Res je, niso bile izrabljene vse možnosti, ki jih konkordat nudi, da bi se še bolj uveljavila katoliška misel v naši državi, vendar to ni krivda konkordata, temveč katoličanov samih.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ta dva in slični dogodki, ki so se takrat odigravali, nam povedo, kakšno je bilo bojno stanje med Cerkvijo in državo vsa leta do prve svetovne vojne.

PRIPRAVLJA SE KONKORDAT

Med prvo vojno in tudi že prej pod Pijem X. so se razmere začele nekoliko boljšati. Vidno je bilo, da spor med sv. Stolico in ital. državo ne more trajati v vek. Izvršena dejstva se pa tudi ne morejo več spremeniti. To se pravi, da se papeška država ni mogla več obno-

KARDINAL RONCALLI O KONKORDATU

Kardinal Roncalli (Janez XXIII.) najprej poudari, kakšno vlogo je imela papeška država v zgodovini: bila je potrebna za obrambo in za podporo najvišjih koristi človeškega in krščanskega duha, za mir med ital. državnicami in med evropskimi državami. To nalogo priznava papeški državi vsa zgodovina. Saj je papeška država nastala prav iz potrebe, da se v nemirnem in nasilnem srednjem veku zagotovi papežu, kot najvišjemu predstavniku Cerkev in Kristus, potrebna neodvisnost od svetnih vladarjev, ki so neprestano stremeli za tem, da bi si podvrgli najvišjo cerkveno oblast in jo vpregli v službo svojih zemskih interesov, podobno kakor se je zgodilo na Vzhodu grškemu in ruskem pravoslavnemu patriarhu. Prav zaradi tega, da bi užival duhovno suverenost v vodstvu Cerkev je papež v srednjem veku nujno potreboval tudi neodvisno državo.

Potem pa so se politične razmere v Evropi in posebno še v Italiji spremenile. Nacionalna ideja, ki jo je zbudila francoska revolucija in podžgale Napoleonove vojne je nevdružno zajela cel italiski polotok. Proces narodnega zedinjenja je šel nevdružno svojo pot in se zaključil dne 20. sept. 1870, ko so čete italijanske vlade vkorakale v Rim.

Kako je tedanj papež Pij IX. odgovoril na tak korak, je znano: zapri se je v Vatikan in izobčil ital. kralja in vlado, ker so se s silo polastili lastine sv. Cerkev. In 50 let niso več papeži zapustili Vatikana, da bi stopili na tla rimskega mesta.

SPOR MED DRŽAVO IN CERKVIJO V ITALIJI

Nastal je tako med Ital. državo in Cerkvijo konflikt, ki je doživel silno tragične momente. Obe oblasti, državna in cerkvena, sta se namreč gledali kot sovrainci; državna oblast je gledala v Cerkvijo ono sovražno silo, ki je po njenem mnenju nasprotovala narodnemu zedinjenju; cerkvena pa je gledala v državni srednjeveško nasilje, ki je kratilo Cerkvijne bistvene pravice, zlasti je ogrozilo njeno neodvisnost in suverenost. Frmaconski liberalni politiki, ki so od leta 1870 bili na vladni v Rimu, so vse storili, da bi se konflikt med Cerkvijo in državo rajši poostiril kakor ublažil. Zato so n. pr. molče dovolili, da se je rimska sodrga dvignila ob prenosu zemskih ostanovk Pija IX. v cerkev sv. Lovrenca v Veranu ter grozila, da jih vrže v Tiber. Samo odločen nastop vernikov je preprečil, da se to oskrunjenje ni zgodilo. V ta boj spada tudi postavitev spomenika — odpadniku Giordanu Brunu prav tiste dni, ko je katoliški svet obhajal zlato mašo Leona XIII. leta 1888.

Nova italijanska vlada

Po večdnevnih posvetovanjih je poslanec Antonio Segni sestavil novo italijansko vlado ter jo v ponedeljek dopoldne predstavil predsedniku republike Gronchiju, pred katerim so prisegli zvestobo ustavi. — V novi enobarvni vladi sodelujejo samo demokristjani, od zunaj pa jih bodo podpirali liberalci in monarhisti. Socialni demokrati in republikanci bodo v opoziciji kot vse ostale druge stranke. V Segnijevi vladi so pa na drugi strani zastopane skoro vse notranje struje Kršč. demokracije. Vseh ministrov je 21. Glavni so: Ministrski predsednik in notranji minister: Antonio Segni; zunanji minister: Pella; obrambni minister: Andreotti; svetovni minister: Medici; Finančni minister: Taviani; pravosodni minister: Gonella; zakladni minister: Tambroni; minister za javna dela: Togni; minister za državne udeležbe: Ferrari Aggradi; minister za kmetijstvo: Rumor.

Nova vlada se bo še ta teden predstavila parlamentu, da ji izreče zaupnico. Predvidevajo, da bo z lahkoto dosegla potrebno večino.

To je 18. italijanska povojna vlada, druga, kateri predseduje Segni. Prvi je predsedoval skoro dve leti do maja 1957, dokler je trajalo sodelovanje med štirimi sredinskimmi strankami. Zanimivo, da je bil sedaj poklican prav zato, da sestavi enostrankarsko vlado.

Novi ministrski predsednik je zmeren in dosleden človek, ki se v prid skupnosti ne brani žrtvo-

vati tudi svoje osebne koristi. Agrarna reforma v Italiji nosi njegovo ime in zaradi nje je sam izgubil eno četrtino svojega imetja na Sardiniji, od koder je doma. Tudi v osnutku tako zvanih kmetijskih pogodb je šel zelo daleč, ravnajoč se po načelih socialne pravičnosti. Sam je tudi namreč kmetovalec in posestnik, profesor prava in politik.

Zahodni odgovor SZ

V ponedeljek so vlade zahodnih držav izročile odgovor Sovjetski zvezi na njen predlog za sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo. Odgovor je odobril tudi stalni atlantski svet. — Zahodnjaki zavračajo omenjeni sovjetski predlog ter so odločni ostali v Berlinu. Za razpravljanje o nemškem vprašanju ter o evropski varnosti predlagajo konferenco štirih velikih.

Medtem je berlinski župan Brandt obiskal ZDA, kjer si je skušal pridobiti naklonjenost javnega mnenja do berlinskega vprašanja. — V Bonnu pa so izjavili, da so pripravljene sprejeti predlog, po katerem naj bi obe Nemčiji poslali svoje opazovalce na morebitno četverno konferenco o nemškem vprašanju. — Stališče zahoda je v glavnem naslednje: doslednost v načelih, popustljivost v taktiki.

Sovjetsko-perzijska pogajanja prekinjena

Sovjetska agencija Tass je pretekli teden sporočila, da so se pogajanja med Sovjetsko zvezo ter Iranom za sklenitev prijateljske nenapadalne pogodbe, razbila zaradi vmešavanja tujih sil v perzijske notranje zadeve. Ta tuja sila naj bi bile Združene države, ki naj bi bile šaha opozorile, naj se ne preveč veže s Sovjeti.

Vendar se zdi, da so pravi vzroki še druge. Perzija je baje zahtevala kot pogoj za sklenitev omenjene pogodbe odpravo nekaterih členov rusko-iranske pogodbe iz leta 1921, po katerih v določbenih primerih sovjetske čete lahko vstopijo na perzijska tla. Sovjeti so pa od druge strani hoteli ločiti Iran od Zahoda, da bi ne dovolil vojaških oporišč na svojem ozemlju. — V Teheranu pripominjajo, da so pobudo za pogodbo dali Sovjeti, ki so tudi pogajanja sami prekinili.

Ciper postane neodvisna republika

Ozračje nad Ciprom se je nenadoma zjasnilo. Vprašanje Cipra, ki je zadnja leta zastrupljalo odnose med Grčijo, Turčijo in Veliko Britanijo ter mu ni bilo videti izhoda iz slepe ulice, v katero je zašlo, je bilo končno rešeno pretekli teden. Po skoro enotedenskih tajnih pogajanjih sta v sredo 11. t. m. grški in turški ministrski predsednik Karamandis in Menderes podpisala v Zürichu (Švica) načelni sporazum, po katerem dobi otok Ciper neodvisnost in postane samostojna država. Predsednik bo Grk, podpredsednik pa Turk. Otoka si ne smeta v bodočnosti priključiti ne Grčija ne Turčija; v ta namen so določili, da bo za spremembo bodoče ustave potrebna 90% večina v parlamentu, v katerem bo 70% Grkov in 30% Turkov.

Podrobnosti doseženega sporazuma niso še znane, v glavnem pa jih bo treba še določiti sporazumno s tretjo zainteresirano državo t. j. Vel. Britanijo, pod katere vrhovnost še vedno spada. Selwyn Lloyd je v Spodnji zbornici izjavil, da bo Anglija sprejela grško-turški predlog o neodvisnosti otoka z naklonjenostjo. V Angliji so sporočilo o omenjenem sporazumu sprejeli z zadostnim odobravanjem, da se je to za njih mučno vprašanje končno vendarle rešilo. London se bo verjetno zadovoljil s tem, da mu pustijo vojaška oporišča na otoku.

V zvezi s podelitvijo neodvisnosti Cipru je treba rešiti še mnogo drugih problemov, predvsem ali ostane še naprej v Commonwealthu in v Atlantskem paktu. V ta namen se je v tork pričela v Londonu tristranska konferenca o Cipru (Vel. Britanija, Gr-

čija, Turčija) ob prisotnosti voditeljev grške in turške skupnosti na Cipru. Pogajanja v Londonu se udeležuje tudi nadškof Makarios, katerega so Angleži zadnja leta preganjali. — Načelno je Vel. Britanija pristala na neodvisnost Cipra, zato obstajajo dobri izgledi za uspešen izid konference. Po prvih poročilih so Ciperčani z veseljem pozdravili novice, da dobijo neodvisnost; nezadovoljni so samo skrajni nacionalisti.

Ciprsko vprašanje je v marsičem zelo podobno tržaškemu pred petimi leti. — Prebivalstvo na otoku je mešano: 4/5 Grkov 1/5 Turkov. Priključitev sta do nedavnega zahtevali Grčija in Turčija. Temeljna razlika je samo v tem, da bodo Cipru podelili neodvisnost, medtem ko so jo Trstu takorekoč vzeli. Resen spor za Ciper traja že skoro štiri leta in je v vsem tem času krhal zahodno solidarnost v okviru NATO. Zato doseženi sporazum v Zürichu pomeni važno zmago za zahod. Trenja med Grki in Turki, ki so se odražala tudi v meddržavnih odnosih, bodo s tem prenehala. Za to je bilo potrebno, da vsaka stran malo popusti; Grčija se je odrekla priključitvi, Turčija pa razdelitvi otoka. Ko se bodo še Angleži odpovedali vrhovnosti, bo kompromis popoln in Ciper bo po dolgih stoletjih spet neodvisen. »Vreme na Cipranom bodo se zjasnila.«

Debrè in De Gaulle potujeta

Pretekli teden je novi francoski ministrski predsednik Debrè šel v Alžir, da se osebno prepriča, kako se v deželi izvajajo vladni programi. Naletel je na zelo mrzel in sovražen sprejem pri francoskih nacionalistih. Ti so proti njemu vprizorili protestne manifestacije, kakor pred tremi leti proti Guy Molletu. — Nekateri iz množice so ga odkrito zmerjali ter vpili: »De Gaulle štrik za vrat!« in podobno. — O tem je Debrè poročal predsedniku republike, ki je takoj odredil, da pridejo odgovorni pred sodišče zaradi žalitve državnega poglavarja. Obenem je opomnil francoske kolone v Alžiru, naj se zavedajo, da so sami hoteli močno državo in sedaj jo imajo. — Ta teden je De Gaulle obiskal glavna mesta v južni Franciji. To

je njegovo prvo potovanje po državi.

Odnosi med Francijo in Tunizijo so se spet poslabšali po aretaciji 14 francoskih uslužbencev v Tunizu, osumljenih vohunstva.

Zasedanje manjšinskega odbora v Beogradu

Delovni sporad Manjšinskega odbora v Beogradu obsega v glavnem štiri točke:

1. uradna raba manjšinskih jezikov v pisnem in ustnem občeivanju z upravnimi in sodnimi oblastmi;
2. dvojezični napisi v javnih ustanovah ter imena krajev in cest na področju, čigar meje določa Londonska spomenica o sporazumu;
3. vprašanje šol za eno in drugo manjšino;
3. pritožbe zasebnikov in manjšinskih organizacij.

Dulles operiran

Komaj se je ameriški zunanji minister Dulles vrnil iz Evrope v ZDA, je šel takoj v bolnico, kjer so ga operirali. Bolehal je na vdrtju (kili). Ob tej priliki so zdravniki opazili, da ima tudi raka, za kar je pa potrebno dolgo zdravljenje.

Zato se predvideva, da bo moral biti Dulles precej časa odsoten. Začeli so že govoriti o morebitnem njegovem nasledniku, vendar zaenkrat se zdi, da do novega imenovanja ne bo prišlo. Tako se je izrazil tudi sam Eisenhower. — Trenutno ga v zunanjem ministrstvu nadomešča podtajnik Herter.

Dulles je brez dvoma eden najboljših ameriških strokovnjakov za zunanjo politiko. Zna biti trd in neizpros, a tudi popustljiv in prožen, kakor zadnje čase na primer.

NAŠ TEDEN V CERKVI

22.2. nedelja, 2. post.: Stol sv. Petra; sv. Marijeta Kortonska
23.2. ponedeljek: sv. Peter Damjan, c. uč.
24.2. torek: sv. Matija, ap.
25.2. sredo: sv. Valbruna, d.
26.2. četrtek: sv. Matilda, d.
27.2. petek: sv. Gabrijel Z.M.B., spozn.
28.2. sobota: sv. Roman, op.; sv. Hermina

SV. MATIJA je bil izvoljen od apostolov namesto odpadlega Joda Iškarijota. Poglavar apostolov, Peter, prvi papež, je rekel na zborovanju apostolov: Takega moramo izbrati, ki je bil znani priča o Jezusu, od tedaj, ko ga je Janez v Jer-

danu krstil, pa dotlej, ko je šel v nebesa. Tak je bil Matija, vseskozi priča, očitavec Jezusovega delovanja, nauka in čudežev.

Matija je pričakoval božje kraljestvo, skrben je bil za dušno zveličanje: zato je tako želel biti poučen, zato se je pridružil spokornemu pridigarju Janezu Krstniku in potem Jezusu. Stalno je bil z njim. Ni iskal časti, ampak resnico in milost božjo. Skromnega v zahtevah, zvestega v izpolnjevanju dolžnosti — je Bog tako zelo povabil. —

Ali poslušaj rad božjo besedo? Si zvest v službi božji?

2. postna nedelja

Živimo v postnem času. Potrebna nam je kršč. zmernost in pokora. Post in pokora, čeprav na splošno malo priljubljena, imata za nas ljudi velik pomen in veliko korist: varujeta nas pred grehom in hudim duhom; varujeta pred peklim; utrjujeta dušo, dajejo človeku zrelost; vodita k svetosti in k večni blaženosti. Zveličar je izjavil, da je strma, težavna in naporna pot, ki vodi v življenje: »Vstopite,« pravi in kliče Učenik, »skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ki drži v pogubo, in mnogo jih je, ki v pogubo po njej hodijo. Kako ozka so vrata in tesna je pot, ki drži v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo!«

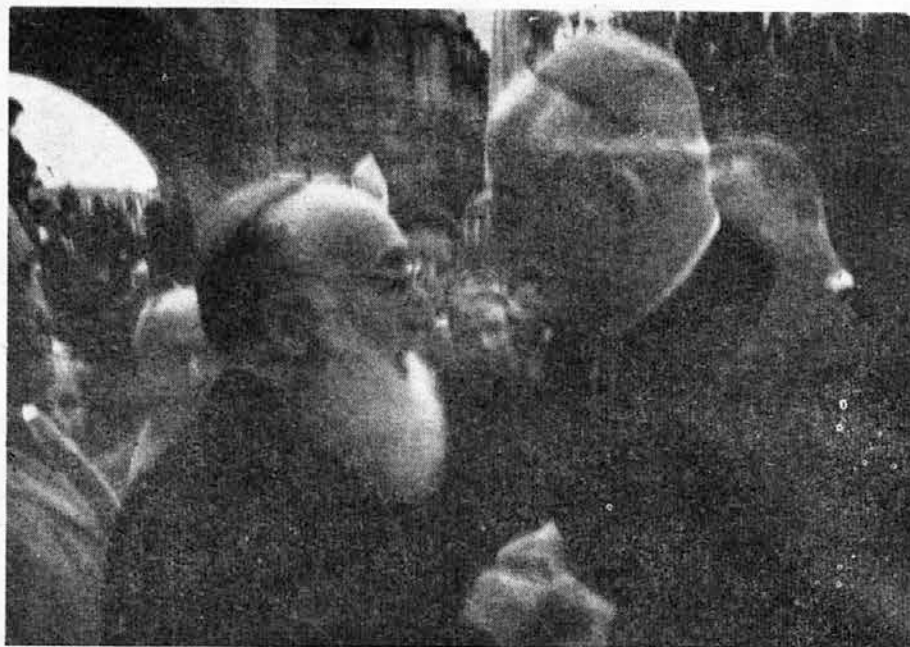
Malo je po Jezusovi izjavi ljudi, ki hodijo po poti življenja, večina jih je na poti pogube. Mi si gotovo želimo doseči večno življenje. Zatorej ljubimo post in pokoro, zlasti v duhovnem smislu! Ne bodimo požrešni, ne bodimo nezmerni v jedi in pitju, ne vdajajmo se pijanosti, ne bodimo lakotni, ne pohlepni; ne bodimo lakomni, ne materialisti! Ne bodimo leni in zaspani in ne iščimo nedovoljenih užitkov! Živimo trezno in pošteno! Jejmo in pijmo po pameti in potrebi! Živimo po veri in skrbimo za trajno svetost naše duše! Boljše je imeti prazen želodec kot pa prazno in grešno dušo. Boljše je stanje telesa brez hrane kot pa sta-

nje duše brez božje milosti. Imejmo potrebno skrb za dušo in za telo! Hranimo primerno oboje! Večjo skrb zasluži duša. Ljudje na splošno vse premalo storijo in skrbijo za svojo dušo, za blagor svoje duše.

Sv. Pavel (glej berilo!) nas uči, da moramo Bogu ugajati. Bog pa želi svetost in svetnike, t. j. popolne kristjane. Bog ne mara grešnikov in grehov. »To je namreč božja volja, razlaga sv. Pavel, da se posvetite: da se zadržite nečistosti. — Bog nas namreč ni poklical k nečistosti, namreč k svetosti.« — Oklenimo se svetosti, da bomo Bogu všeč in vekomaj srečni!

Evangelij nam opisuje Jezusovo spremenjenje na gori. Nebeško lep in ves blesteč je bil spremenjen Zveličar. Vsa lepa, čista in blesteča je tudi naša duša, kadar je brez greha. Greh jo pa vso umaže, težko rani in zmaliči. Varujmo se greha, da bomo nekoč kot Jezus lepi in blaženi v nebesih! Posvetimo naše duše, posvetimo naše osebe in posvetimo naše življenje! — Ni nam ukazani strogi telesni post, izpolnimo pa duhovnega! Ogibajmo se vsega grešnega, odpovemo se vsemu škodljivemu, nepotrebnemu in brezkoristnemu ter iščimo krščansko popolnost! Naš post bodi potrebna zmernost v vseh stvareh, naš post bodi brezgrešno življenje, čista duša, popolna ljubezen do Boga in do bližnjega, in življenjska svetost!

Iz pastirskega pisma goriškega nadškofa

Goriški nadškof Ambrosi in ljubljanski škof Rožman v Lurdu septembra 1958

Za letošnji postni čas je goriški nadškof msgr. Hijacint Ambrosi izdal pastirsko pismo, ki govori o krščanskem upanju. Lepo najprej poudari, kako mora človeka pri vsem njegovem delu podpirati upanje na uspeh, sicer ne bo ničesar dosegel. Toda vse dobrine tega sveta ne morejo nasiti človekovega hrepenenja, ki stremi za večnimi, za Bogom. Da to dosežemo, nas podpira krščansko upanje.

KRŠČANSKO UPANJE

je nadnaravna moč, ki jo prejmemo po milosti Svetega Duha, po kateri težimo k Bogu, naši najvišji dobri, v želji, da bi ga dosegli, in zaupamo, da nam bo On dal pomoč, ki nam je potrebna za dosego večnega življenja. Je to dar, ki ga je Bog naklonil vsakemu izmed nas, ko smo pri sv. krstu postali žive celice skrivnostnega Kristusovega Telesa. Krščansko upanje je božja čednost, ker prihaja od Boga in ker se nanaša nanj, kot predmet našega hrepenenja.

Krščansko upanje se ne opira na zemске ideale in varljive obljube; temelji na trdni veri v božjo moč in dobroto, ki je trdna opora vsega, kar moramo upati. To upanje pa temelji tudi na božjih obljubah in na Kristusovem zasluženju. Kako trden je torej temelj tega upanja, ki ga noben vihar življenja ne more omajati!

V nadaljevanju nadškof utemeljuje razloge za kršč. upanje, opominja na ovire ter kaže na potrebo našega sodelovanja in na molitev kot najbolj uspešno pomoč za upanje. Zaključuje pa:

MARIJA, NASE UPANJE

Morda je ponižanje, ki ga čutimo zaradi grehov, tako silno, da si ne upamo dvigniti pogleda k Bogu, ki ga vidimo predvsem kot pravičnega Sodnika. Takrat bo vsakomur neprimerno lažje se zateči k Mariji, ki je tako dobrotna in usmiljena do tistih otrok, ki so usmiljena najbolj potrebni. Zatecimo se polni zaupanja k Njej s tisto molitvijo, ki jo Cerkev ponavlja skozi stoletja: »Pod Tvoje varstvo pribеžimo, sveta božja Porodnica, ne zavrzy naših prošelj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o dobrotljiva, sladka Devica Marija.« »Sveta Marija, Mati božja, prosí za nas grešnike zdaj in v naši smrti uri.« Pobožnost do Marije nam je zagotovilo večnega zveličanja. Vsak dan se zaupno obrnimo k njej s pobožno molitvijo angelskega češčenja in rožnega venca. Blagor dušam in družinam, ki redno molijo rožni venec, ki je najuspešnejše orožje zoper sovražnike Cerkev in duš.

Umrl je č.g. Anton Češornja

Tretjega februarja smo pokopali č. g. župnika Antona Češornja, ki je nenadoma preminil za srčno kajno v nedeljo 1. februarja. Njegova smrt je presunila nele vso župnijo, temveč tudi vso okolico tostran in onstran meje, kar se je izkazalo pri pogrebnih svečanostih, katerih se je udeležilo kar 14 duhovnikov iz Italije in 31 iz bližnje in daljne okolice v Jugoslaviji. Tako veliko število duhovnikov, ki se je zbralo ob pokojniku poleg množice vernega ljudstva, ki je dobesedno napolnilo prostrano župnijsko cerkev presvetelega Srca Jezusovega, priča o zavesti velike izgube v župniji in deželi. Priložnostni govornik č. g. župnik in dekan iz Solkana Andrej Simčič je v orisanju pokojnikovega lika vse to poudaril, ko je iz-

Sv. oče bo šel v Benetke

Sirijo se glasovi, da bo koncem aprila sveti oče prišel na obisk v Benetke. Pri tisti priliki bo izročil svetniške relikvije sv. Pija X. Tako bi se izpolnila obljuba nekdanjega beneškega patriarha pred odhodom na konklave: Vrnil se bom živ ali mrt. Sveti oče Janez XXIII. bo baje potoval z letalom. Novica o papeževem obisku v Benetkah še ni uradno potrjena, a dejstvo je, da ne gre več za navadna ugibanja.

Proti razporokam v Belgiji

Belgijski katolíčani so začeli obširno kampanijo proti razporokam in to ne samo tistim, ki se izvršijo pred sodiščem, ampak tudi onim, ko zakonca po medsebojnem tišem dogovoru gresta narazen. Predvsem poudarjajo veliko škodo, ki jo trpe otroci.

Nova klinika v Hong-Kongu

V Hong-Kongu so odprli novo kliniko, ki bo nudila brezplačno zdravniško pomoč. V Hong-Kongu je že 23 različnih katoliških zavodov.

javil, da je bil pokojnik velik mož, ki pušča v škofiji veliko vrzel.

Pokojnik je res bil velik mož božji in velik mož našega naroda ob meji. Kot duhovnika ga po pravici lahko štejemo med najboljšje v goriški škofiji. Poleg vzornega izvrševanja svojih župnijskih poslov je bil pokojnik mož molitve, zlasti za zedinjenje kristjanov. Ze v bogoslovju je uvedel molitveno osmino za zedinjenje ločenih bratov in s tem vplival na začetek te osmine v goriški stolni župniji. V skrbi za lepoto službe božje in hiše božje ga ne more nihče prekositi. V Mirniku je postavil zvonik, ki bo gotovo veljal za njegov najlepší kamnit spomenik. V Drežnici ga je smrt zalotila, prav ko je postavil novi cerkveni tlak. Zaradi tega tlaka je kljub slabemu zdravju teliko prehodil in se trudil, da lahko rečemo, da si je tudi s tem precej skrajšal življenje.

Ni bil pa le pobožen in vnet duhovnik, bil je tudi učen duhovnik. Poznal je staro

cerkveno slovanščino, ruščino, bolgarsčino, iz šole pa nemščino, italijanščino in srbohrvaščino ter seveda slovenščino. To slednjo je tako ljubil, da ni prenesel napak niti pri preprostih ljudeh, ki jih je

vedno opominjal, naj vendar lepo govorijo in opustijo tujke kot grdo razvado. O resničnem kulturnem bogastvu tega moža priča tudi njegova osebna knjižica, ki vsebuje prave dragocенosti.

Pokojnik je bil velik prijatelj vseh obmejnih študentov, ki so prihajali k njemu v Mirnik kakor k mentorju in buditelju narodne zavesti. Pokojnik si je nabral neminljivih zaslug za narod, za katerega je trpel pod fašistično peto. Kako smo se zatorej začudili, ko je na novem položaju v matični državi kmalu po priključitvi moral pred sodišče, ki ga je obsodilo na veliko število let ječe, od katerih je tudi odsedel polnih pet let. To kričivo ponižanje od strani tistih, ki bi mu morali priznati vsaj zasluge za narodno stvar, je moža močno potrlo. Ko se je po pomiloščenju vrnil iz zapora, je že bil bolan na smrt. Ni si več opomogel in je moral leči v grob, čeprav je dopolnil komaj 61 let. Krivci naj le pomislijo, kakšno hudobijo so storili, in naj popraviyo to in podobne krivice vsaj s tem, da izpustijo iz zapora vse duhovnike, ki tam po nedolžnem trpijo: č. g. Ivana Hlada, č. g. Ivana Kobala iz Kobarida ter č. g. Ivana Kobala iz Črnega vrha.

S težkim srcem smo se od pokojnega gospoda poslovili, vendar nas tolaži zavest, da je slovenski narod odstranil meje pridobil v nebesih velikega zaščitnika, tostran meje pa vzornika v ljubeznivi lastnega naroda, polnega plemenite strpnosti in spoštovanja do drugih narodnosti!

Za pokojnim g. Češornjo žalujejo posebno župnije, kjer je služboval: Bovec, Log pod Mangartom, Ukve v Kanalski dolini, Mirnik in še najbolj Drežnica. Srce Jezusovo, kateremu je drežniška cerkev posvečena, naj mu bo večna sladkost v nebesih. Zl.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Belgija

V prijaznem rudarskem mestu Eindhoven v Limburgu sta v ožjem krogu slavila svojo srebrno poroko rojaka Jože Avsec in žena Ančka roj. Breznikar, pridna bralca slovenskega časopisja. Cestitamo!

Prav Bog je obvaroval našega rudarja v Gilly pri Charleroi zvana Baluša (Tónaca iz Gor. Tarbja v Beneški Sloveniji), da je ostal živ, ko se je 400 metrov pod zemljo posul rov 15 metrov na dolgo. Njegov tovariš pri delu je bil na mestu mrtev. On pa je ostal nepoškodovan ob steni 34 ur, dokler niso reševalci naredili skozi grušč zasilni rov in prišli do njega. Kakšna sreča tudi za ženo in otroke doma v Gorenjem Tarbju!

Sicer je pa nastopila v Belgiji huda rudarska kriza: večina rudnikov dela le tri oz. štiri dni na teden, ker premože ne morejo prodati.

Iz Argentine

V slovenski vasi Lanusu v Buenos Airesu so za Brezmadežno imeli prvo sv. obhajilo v kapeli Baragovega misijonišča. Prvič je prejel Jezusa devet slovenskih dečkov in deklic.

V isti cerkvi se je poročila dolgoletna učiteljica v slovenski šoli Zdenka Virantova z Janom Lovrom. Pri maši jima je pel zbor Gallus, ker je ženin bil nekaj časa njegov predsednik, svoji »gospodičin« so pa otroci pripravili veselo presenečenje, ko so ji podarili gramofonsko ploščo, na kateri so bile pesmi njih lastnega otroškega zbora, ki ga je gđc. Virantova dolgo let pomagala voditi.

V Lanusu so imeli tudi bogat obisk sv. Miklavža in pa veselo silvestrovanje. Lepe slovenske navade so torej šle za Slovenci tudi v Argentino.

Ljubljanska univerza ima 8000 študentov

V zimskem semestru se je na ljubljansko univerzo vpisalo 7841 rednih študentov in nad 200 izrednih. Največ slušateljev imajo tri tehnične fakultete: elektrotehnika in strojništvo 1476, rudarstvo, metalurgija in kemijska tehnologija 1092, arhitektura, gradbeništvo in geodezija 946. Njim sledijo: pravna fakulteta 878, slavstevstvo, filozofska 843, medicinska 556, agronomija, gozdarstvo in veterina 534 in naravoslovna fakulteta 438. Dobrih 80% vseh študentov je iz Slovenije, 19% pa jih je iz južnih pokrajin države ter inozemcev. Med nedomaćimi prednjačijo Srbi (714), inozemcev pa je 50.

Italijanski državni proračun

Italijanski državni proračun predvideva za tekoče leto 3.334 milijard dohodkov in 3.473 milijarde izdatkov. Primanjkljaj bi znašal 129 milijard. Ugodno je, da se proračunski primanjkljaj stalno manjša.

Iz življenja Cerkve

Kratek papežev nagovor na pepelnico

Preteklo sredo na obletnico Marijinega prikazovanja v Lurdu je sveti oče z okna svojega stanovanja molil Angel Gospodov z množico zbrano na trgu sv. Petra. Potem se je v kratkem nagovoru spomnil lurške obletnice, začetka postnega časa in obletnice sklenitve lateranske pogodbe.

Zaključek lurške stoletnice

Uradni zaključek lurške stoletnice je bil na god svete Bernardke. Za romarje v Lurdu je imel sveti oče sam radijski nagovor. Zaključne slovesnosti je vodil pariški nadškof, kardinal Feltn.

Sveti oče postnim pridigarjem

Na pustni torek je sveti oče sprejel v avdijenci rimske pridigarje in jim dal navodila za postne govore. Opomnil je pridigarje, naj se odlikujejo njihovi govori po modrosti, preprostosti in ljubezni. Modrost naj se kaže v tem, da predmet svojega govora vedno skrbno izberejo in dobro pripravijo. Preprostost je pridigarjev velik dar, da zna najti tisto pot, ki vodi gotovo do srca. Ljubezen pa mora biti pridigarjeva stalna spremljevalka. Mi moramo biti apostoli ljubezni.

Kardinal Tisserant v Hartumu

Na poti v Abesinijo se je kardinal Tisserant za 24 ur ustavil v Hartumu. Na letališču so kardinala sprejeli krajevni škofje, zastopniki vlade in številni člani diplomatskega zbora. Takoj nato je kardinal daroval sveto mašo v katedrali. Cerkev je bila polna vernikov, saj je kardinal delil sveto obhajilo nad pol ure. Dopoldne je kardinala sprejel predsednik mlade sudanske republike general Ibrahim Abbud, ki je zagotovil, da bodo državne oblasti spoštovale verske svobosčine. Arabski tisk je zelo pozorno spremljal kardinalov obisk.

Pomoč za gobavce

Nemški škofje so prosili svoje vernike, naj v postnem času doprinesejo vsaj eno žrtev v korist gobavim bolnikom po svetu. V pastirskem pismu pravijo med drugim: Brezbožna vlada in diktatura sta za dvajset let odtrgali Nemčijo od ostalega sveta. Sedaj so spet vsa vrata in okna v svet odprta. Pokažimo, da to ni bilo zaman.

Nova fakulteta na katoliški univerzi v Tokiju

Prvega aprila bodo na katoliški univerzi Sophia v Tokiju odprli novo fakulteto za japonsko literaturo. Za novo fakulteto se je doslej že javilo 40 dijakov. Fakulteta je že dobila vsa potrebna uradna dovoljenja.

Odmevi na napoved vesoljnega cerkvenega zbora

Anglikanci so na splošno ugodno sprejeli napoved, da se bo prihodnji vesoljni cerkveni zbor bavil predvsem z vprašanjem o zedinjenju ločenih kristjanov. Ze dolgo časa si mnogi anglikanci želijo zbliznanja s katoliško Cerkvijo; seveda bo treba premostiti nešteto težav. — Širijo se novice, da bo sveti oče v kratkem imenoval posebno kardinalsko komisijo, ki bo vodila priprave za prihodnji cerkveni zbor. V komisiji ne bodo le kardinali vatikanske kurije, ampak tudi kardinali, ki so v dušnem pastirstvu.

Helikopter v Vatikanu

Na vaticanske vrtove se je spustil ameriški helikopter. Prisoten je bil tudi sv. oče. Navaden ptič je spravil v zadrego kardinale in tudi svetega očeta, ker je povzročil silen veter, ki je dvigal talarje in odnašal klobuke. Pilot je povabil svetega očeta, naj poleti odide na počitnice v Castelgandolfo s helikopterjem.

S seje tržaškega občinskega sveta

Barkovljanska obala, Delavske zadruge in drugo

Na seji 13. t. m. je obč. odbornik za javna dela Geppi obrazložil načrt za ureditve obrežja od Barkovelj do Miramara. Nesrečna misel, da se zasuje del morja od končne tramvajске postaje v Barkovljah do ljudskega kopališča, ni izšla iz obč. uprave in se občini ne more nič očitati. Prvi del zasutega morja je bil že urejen in posajen z borovci, drugi del se ima šele urediti, ko bo državni urad za javna dela sezidal potrebne zidove. V načrtu je predvideno, da se sedanje ljudsko kopališče, ki s svojim visokim in dolgim zidom ovira razgled na morje, preuredi tako, da bo odpravljalo zahtevam, ki jih Tržčani z vsjo pravico stavijo na barkovljansko morskobranje. Poleg sedanjih majhnih kopališč namerava občina zgraditi sedem novih ali večjih kopališč iste vrste.

Razpravljalo se je o resoluciji, ki so jo pripravili načelniki skupin, s katero se zahteva, da se odpravi komisar pri Delavskih zadrugah in izroči uprava v roke izvoljenega odbora. Več govornikov je omenjalo, da Delavske zadruge ne vrše več svoje naloge glede nizanja cen življenjskih potrebščin. Obč. svet. dr. Josip Agneletto je naglasil, da so konzume zadruge otrok devetnajstega stoletja. Pričele so se na Angleškem pred 150 leti in so se razširile po vsej Srednji Evropi. Tržaške delavske zadruge imajo pol stoletja za seboj. Od tedaj do danes se je mnogo spremenilo. Zato ni čudno, da Delavske zadruge ne prodajajo živil po nižjih, ampak celo po višjih cenah kot zasebne trgovine, če hočejo izhajati in ostati na površju. Ogromni rezijski stroški, za uslužbenca, ne dovoljujejo, da bi konzumna zadruga konkurirala z malimi trgovci.

Nekateri predgovorniki so menili, da je to stanje posledica sedanje komisarske uprave. Dr. Agneletto je opomnil, da želi, da bi bilo to res in da bi novoizvoljeni odbor zares dal Delavskim zadrugam novega poleta in nove življenjske sile. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Sledila je razprava o novih javnih delih, za katere sta predvideni dve milijardi 191 milijonov lir. Dr. Agneletto je v svojem govoru zahteval, da se čim prej izvede asfaltiranje in poprava cest v spodnji in zgornji okolici, za katere je predvidenih 19 milijonov lir, kar ne bo zado-stovalo.

Glede Barkovelj je opozoril, da so v obupnem stanju vsi dohodi, ki vodijo s Furlanske ceste do obrežne ceste; ob de-ževnem času je prehod nemogoč; to ve-

lja posebno še za ulico Panzera, ki je nujno potrebna poštenega popravila. Tako se je tudi zavzel za hitro zgraditev javnega kopališča in pralnice na Proseku-Kontovelu, za kar je predvidenih 22 milijonov. Zahteval je pralnico in javno kopališče tudi za Bazovico in poleg javne pralnice še javno kopališče za Lonjer.

Med deli za kanalizacijo je zahteval, da se naj kmalu začne z deli za kanali-zacijo ulice Molino a Vento, Sv. Jakob, ulic Industria in Rigutti ter Corso Garibaldi. Končno je izrazil svoje obžalovanje, da med vsemi temi deli ni predviden nikak znesek za zabavišče za slovensko mladi-no (ricreatorio), ki ga je govornik pri vseh razpravah o občinskih proračunih zahteval. Načrt javnih del je bil končno odobren.

Tragično zaključno poročno potovanje

Pretekli teden se je v pokrajini Viterbo dogodila cestna nesreča, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi. Nesreča je toliko bolj tragična, ker je pretrgala komaj začeto skupno življenje novorojenca dr. Enza Fogardija iz Trsta in njegove mlade žene grofice Mirelle Gioje Alessandrijeve iz znane beneške družine. Mlada človeka sta se spoznala komaj pred tremi mese-ci, preteklo soboto pa sta se v Mogliano Veneto poročila. Odšla sta nato z avtom »Alfa Romeo« na poročno potovanje v Neapelj, a na poročno potovanju ju je dohitela smrt. Vest o tragični nesreči je globoko odjeknila v tržaških zdravniških krogih, kjer je bil mladi zdravnik Fogardi splošno znan in priljubljen.

Tržčani proti odkupu ljudskih stanovanj

Na Tržaškem je Združenje stanovanijskih upravičencev začelo akcijo za začasno odložitve zakona o odkupu ljudskih stanovanj. Akcija dobro napreduje in resolucijo je podpisalo že nad 2000 stanovalcev. Posebna delegacija jo bo nato nesla v Rim.

Rojan

Na pustno nedeljo smo se dolgo in prijetno zabavali v našem Marijinem domu. Fantje so nam pokazali nekaj posrečenih prizorov, da smo se smejali od srca. Sledila je nato šaljiva dvodejanka »Zenina čakajo«, ki so jo dekleta lepo podale. Zelo smo veseli, da je pri naših prireditvah vedno tudi nekaj petja.

Pust je za nami in v postu smo postali bolj resni, kakor to čas zahteva. Vsako nedeljo popoldne imamo križev pov. Potrudili se bomo za lepo pripravo na velikonočne praznike.

SKPD V GORICI
priredi
v sredo 25. t. m. ob 20.30
v Marijinem domu na Placuti
kulturni večer

POTOVANJE PO EVROPI
s skioptičnimi slikami, ki jih bo predvajal č. g. Zaletel s Koroške

Nova cesta v Gorici

Ze pred časom je bilo govora o novi cesti, ki naj bi vezala blok pri Rdeči hiši s Tržaško cesto. Sedaj se je izvedelo, da je ministrstvo za javna dela odobrilo daržbo za oddajo gradnje te nove ceste. Stroški bodo znašali 107 milijonov lir. Ministrstvo je tudi odredilo, naj se z deli prične takoj. Nova cesta bo speljana od bloka pri Rdeči hiši preko ulice Cravos, Blaserna in Scuola Agraria, od tu pa bodo speljali nov del ceste, ki se bo križal s Tržaško v bližini gostilne Nanut. Z graditvijo te nove ceste bo mestni promet zelo olajšan, ker tovornikom iz Jugoslavije ne bo treba več voziti po mestnih ulicah.

Zvon za kostnico na Oslavju

V teku so dela za postavitev velikega zvona zraven kostnice na Oslavju. Zvon bo visok en meter in 60 cm, tehtal bo 24 q in bo zvonil na električni pogon. Na zvonu bosta vdrelani dve postaji križevnega pota, Kristusova položitev v grob in njegovo vstajenje. Vojaški nadškof Pintonello pa je sestavil napis, ki ga bo

do vklesali v zvon. Glasi se: »Vsak, ki čuje glas zvona, ki žaluje za padlimi za domovino, naj mu bo v opomin, da bo ostal močan v življenju in da bo deloval vedno v prid in veličino domovine.« Zvon bo izvršila livarna zvonov Broili v Vidmu. Pripravljen bo čez tri mesece. Gradbena dela pa bo izvršil občinski goriški tehnični urad. Za kritje stroškov se je ustanovil poseben odbor, ki sprejema prostovoljne prispevke.

Mislimo, da bi napis veliko bolj krščansko izvenel, če bi zvon pozival ljudi k miru. Veličini domovine, naj služijo živi ljudje in ne mrtvi vojaki.

Zaključek pouka 13. julija

Ministrstvo za ljudsko vzgojo je odredilo, da se letos zaključí pouk na srednjih šolah vseh vrst dne 13. junija. Dne 17. junija se prično sprejemni, sposobnostni in zaključni izpiti, matura pa se prične dne 2. julija.

Odlikovanje

Kot so poročali tudi drugi časopisi, je bil odlikovan z zlato kolajno za zasluge za šport Marij Birsa, delavec v SAFOG in naš rojak z Vipavskega. Kot delavec v podjetju SAFOG je bil za trenerja v tamkajšnjem Dopolavoru. Učil je vseh vrst športa: boksanje, lahko atletiko, dirke s kolesi. Svoj čas je bil predsednik dirkaškega kluba. Sedaj je dosegel starostno dobo in bil upokojen. Ob tej priložnosti so ga tudi odlikovali za tako dolgo in tako uspešno delo na športnem polju.

Našemu rojaku naj grede čestitke tudi Katoliškega glasa.

Msgr. Jožef Viola

Na pepelnično sredo so v Caprivi pri Krminu pokopali msgr. Jožefa Viola. Pokojni je upravljal župnijo v Caprivi nad 50 let. Doma iz Villessa v Furlaniji, kjer se je rodil leta 1871, je kot mlad duhovnik stopil v vrste onih, ki jih je pridobil msgr. Faidutti za krščanske socialne ideje. Veliko dobrega je naredil v furlanskem delu goriške nadškofije kot zgleden in svet duhovnik. Ker je bil domačin, je znal biti tudi do Slovencev pravičen in strpen. Zato pa je med duhovščino cele goriške škofije užival največji ugled in spoštovanje. Goriški nadškof ga je odlikoval tako, da ga je imenoval za častnega kanonika goriškega stolnega kapitlja. — Naj v miru počiva!

Rajbelj

Posledice zakonske nezvestobe

Tukajšnje doline tostran in onstran meje sta v zadnjih tednih pretresla dva težka dogodka, ki sta se odigrala eden na tej strani meje pri Belopeških jezernih, drugi pa na oni strani, na Bovškem. Oba sta si zelo podobna, vendar iz obzirnosti ne bomo navajali imen, nego samo dejstva.

Prve dni tega meseca se je tu po Kanalski dolini raznesla vest, da se je neki

poročen možki s tremi otroki zatelebal v neko 20letno dekle. Popihala sta jo v Nemčijo. Ker pa nista imela listin v redu, so ju nemške oblasti vrnile. Dekle je zopet dobilo službo prodajalke, mož pa je izginil in z njim je izginil osebni avtomobil g. Kravina iz Zabnic. Avto so pozneje našli pri Belopeških jezernih, izginulega možkega pa ne. Kam je šel, kaj se je z njim zgodilo? Alarmirali so reševalne skupine v Rajblju in na Trbižu. Začeli iskati vseokrog in našli moza mrtvega v nekem prepadu na jugoslovansko-avstrijski meji. Ne ve se, ali gre za nesrečo ali samomor.

Drug sličen primer se je zgodil na Bovškem skoro iste dni. Tam je neki poročen možki imel poleg svoje žene še dve drugi z Zage. Nekaj časa je zakonska žena prosila moža, naj se poboljša, in upala. Potem pi si je v trenutku obupa in zmedenosti vzela življenje. Pred smrtjo se je v pismu poslovila od 10-letne hčerke, katero je prisila, naj ji ne zameri in naj po njeni smrti gre k teti.

Ob takih žalostnih in tragičnih dogodkih, ki pričajo, kako zelo je zašla mestna pokvarjenost tudi semkaj med naše hribovce, se mora človek zamisliti. Ljudje, ki samo za užitek drvite, kam vas bo ta dirka pripeljala? Kot vidimo, k sreči ne pripelje nikogar niti v tem življenju. Kaj bo šele v večnosti!

Mladika, št. 1-2 leto 1959

Po dvomesečnem presledku nas je zopet obiskala Mladika. Predstavila se je v novi obleki, ki je prav lična in prikupna. Urednik pojasnjuje, da je nova naslovná stran delo umetnika Milka Bambiča. Tega moža na Goriškem že poznamo, ker je njega dni opremeljal z risbami takratne redke slovenske knjige, predvsem Kolačke. Sedaj se je ta umetnik zopet vrnil in začel risati za naše primorske ljudi. Tako je že nova naslovná stran Mladike močno pripravilo za revijo v novem letu. Če pogledamo vsebino, vidimo, da je še bolj pestra kot prejšnja leta. Vse polno drobica najdeš za življenje in za dom, kakor je to prav za revijo, ki naj ne bo leposlovna, temveč družinska. Začne se z Ob domačem ognjišču ter se nadaljuje z raznovrstnimi kratkimi sestavki. Literarni del zavzemata v tej številki Neva Rudolfova in Salvatore Kollwitz. Nadaljuje se povest Franca Jeze Moč ljubezni, ki ga poznamo že iz lanskega letnika. Urednik napoveduje, da se bo ta povest

v nekaj številkah zaključila. Od pesnikov srečamo samo Mirka Mazoro, ki je objavil dve kratki razmišljanji Temni utrinki in Zrnca. Ker je pesmi malo, je drugega drobiža veliko; kratkih poročil o novih knjigah, o kulturnem življenju, iz filmskega in gledališkega sveta itd. V tem oziru velja posebej opozoriti na članek Saše Martelanca Avsenik ni tat! V polemiki s Slov. poročevalcem Martelanc zagovarja brate Avsenike zoper očitek, da njihove popevke, med ljudstvom tako priljubljene, niso originalne nego plagiat. Zbral je dokaze, ki se zdijo neizpodbitni, in s tem vrnil Avsenikom njihovo čast. Radovedni smo, ali se bo Slov. poročevalce kaj oglasil. Revijo zaključuje koticček Za kratak čas.

Ker Mladike dolgo ni bilo, smo se skoro bali, da ima kake nove nepremagljive težave. No, sedaj je strah preč in revija je zopet tu. Mislim, da je našla svojo pot in da je prava. Zato ji želimo, naj raste, se krepi in cvete! (r+r)

RAZNE NOVICE

Desetletnica obsodbe kardinala Mindszentyja

»L'Osservatore Romano« je objavil daljši sestavek ob deseti obletnici, kar je madžarski komunistični režim dal obsoditi kardinala Mindszentyja. List najprej omenja, kako je sv. oče Janez XXIII. protestiral, ker so kardinalu prepredili, da bi bil prišel na zadnji konklave v Rim, nato pa se poklonil zvestemu pastirju preganjanih madžarskih katoličanov. Med drugim pravi:

Prevejana gonja, ki se je začela, še preden so kardinala po krivem obsodili, je skušala dopovedati, da je msgr. Mindszenty reakcionar. Take trditve so bile in so gola laž. Edina njegova krivda je bila zvestoba do Cerkev. Pred desetimi leti so na razpravi, ki je pomenila žalitev za ves omikani svet, obsodili na dosmrtno ječo človeka, katerega so skušali z vsemi sredstvi prikazati kot izdajalca, ki naj bi bil svojo krivdo priznal. Resnica pa je, da je kardinal bil obsojen, ker je bil vesten duhovnik in škof. Ta njegova krepost mu je prepovedovala, da bi bil poslušal krivične zapovedi, ki so nasprotovale verski svobodi in človekovim naravnim pravicam.

Za to žalostno obletnico je v rimski baziliki svete Marije Snežne kardinal Confalonieri imel zadostilno službo božjo ter je v priložnosti pridigi dejal:

»Cerkev hodi v vsej svoji zgodovini po sledh Božjega Učenika. V tem je naša slava in naš ponos. Zaupajmo se Mariji, zavetnici Madžarske, da bo prosila za nas, za nedolžne preganjance in za preganjavce v utripu ene same ljubezni, ki ne pozna razlikovanj in sovraštva, zakaj nas navdihuje samo postava ljubezni in odpuščenja.«

Obsodba poljskega duhovnika

Poljsko sodišče je obsodilo duhovnika Pirozynskega na dve leti zaporá. Marijan Pirozynski je bil urednik revije Homo Dei, ki je bila namenjena predvsem duhovnikom. Oblasti so dovolile, da je sme tiskati v 10.000 izvoddih, kar je bilo odločno premalo. Urednik je dobil denar iz Ame-

neprestano bičana po snežnih metežih in viharjih. Dne 29. januarja je junaška sestoreca naskočila zadnjih 400 m lede nika. Napredovali so, komaj 10 m na uro. Po 40 urah takega plezanja so dne 31. jan. ob 3.30 popoldne končno dosegli vrh. Do ločeno je bilo, da bo ekspedicija postala vila na vrh tri zastave, italijansko, argentinško in avstrijsko, a silni viharji so se storici onemogočili to namero. Le škatlo v kateri je bila listina s podatki ekspedicije, so zakopali v sneg na vrhu zavzetih gore.

Ponesrečeni Toni Egger bi v teh dneh dopolnil 31 let. Po poklicu je bil fotograf

Ozdravljenje znanstvenikov iz Vinča

Jugoslovanski znanstveniki, ki so bili smrtno nevarno izpostavljeni atomskemu obsevanju v jugoslovanskem jedrskem študiju v Vinči in so se zato več mesecev zdravili v pariški bolnišnici Curie, so dne 14. febr. ozdravljeni v domo vino. V omenjeni bolnišnici so bili ko prvi zdravljeni z vcepljanjem človeškega kostnega mozga. Znanstvenikov je bilo šest: dr. Vranič, Dangabič ter Hajduko- vič, Bugojevič, Maksič in Grujič. Prvi je posledicam izžarevanja podlegel, ostala pa so zdravili s kostnim mozgom, katerega so nudili prostovoljni darovalci. Bolniki so se morali podvreči 18 operacijam, katere je vodil prof. Mathej s pomočjo drugih zdravnikov.

Beogradska vlada je povabila v Jugoslavijo vse zdravnike in darovalce mozga. Zdravniki pa so potem tega zdravljenja prišli do dragocene ugotovitve: presaditev mozga je bila za paciente nadomestitev ki je omogočila, da se je mozeg bolnih zopet opomogel. Kljub srečnemu zaključku pa je ta slučaj kričeč opomin jedrskim znanstvenikom, naj ne pehajo človeštva v pogubo.

Radio Trst A

od 22. do 28. februarja 1959

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... — 14.30 Slovenski zbori. — 17.00 »Revizor«, veseloigra v štirih dej. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve.

Ponedeljek: 11.30 Drobiž od vsepovsod 18.00 Radijska univerza - Tone Penko: Življenja tujih ptic »Albatros«. — 18.15 Koncert altistke Marije Bitenc. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. Urejuje Krasulja Suhadolčeva. — 20.30 G. Verdi: DON CARLOS, opera v štirih dej. - 1. in 2. dejanje.

Torek: 11.30 Drobiž od vsepovsod. — 18.00 Milica Kitek: »Botra burja komponira«. — 21.00 Postno predavanje - »Bifma«. Napisal Franc Walland. — 21.15 G. Verdi: DON CARLOS, opera v štirih dej. - 3. in 4. dejanje.

Sreda: 13.30 Lahke melodije. — 18.00 Radijska univerza - Luigi Volpicelli: Pevska usmeritev. — 19.00 Zdravstvena oddaja. Urejuje Milan Starc. — 21.00 »Libri nona cedra«, radijska drama.

Četrtek: 12.55 Orkester Armando Sciascia. — 18.00 Ivanka Cegnar: »Krojček in škrtje«. — 19.00 Šola in vzgoja - Egri dij Košuta: »Razmišljanja o učno-vzgojnih vrednosti sodobne aktivne šole« in Ivaj Theuerschuh: »Vzgojna posvetovalnica« — 21.00 Postno predavanje - »Botri«. Napisal Ljode Suštar. — 21.30 »Potovanja na mesec«, radijska zgodba.

Petek: 12.55 Parada lahkih orkestr. — 18.00 Radijska univerza - Ivan Artač: Življenje starih Egipčanov: »Verstvo«. — 19.00 Širimo obzorja - Vzgoja v zgodovini: »V deželci cicisbejeve«. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Poslednji dnevi slovenskih književnikov »Anton Aškerc«.

Sobota: 16.00 Novelist tedna: Peter Kočič: »Mrgudae«. — 17.30 Velika dela slav-nih mojstrov. — 18.00 Oddaja za najmlajše - Radislav Rudan - Saša Martelanc »Bilo je nekoč...«. — 19.00 Sestanek s poslušalkami. — 20.30 Teden v Italiji. — 21.00 »Na glavni cesti« - dramatis. zgodba.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Ker nismo še dobili vseh poročil o spehu nabirke za »katoliški tisk, ne priručje še objaviti natančnega poročila. Prosimo č. gg., da nam to sporoče vsaj ob prihodnjega ponedeljka 23. februarja. Vsem se že vnaprej zahvaljujemo.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici